Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central (judecător Gheorghe Mîțu)
Dosarul nr. 2ai-256/25 (2-19095047-02-2ai-24092025)

D E C I Z I E

13 iulie 2026 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

Având în componența sa:

Președintele completului, judecătorul Sîrbu Victoria
Judecătorii Bagrin Lucia și Cașcaval Andrei

examinând cererea de apel declarată de lichidatorul BC „Banca Socială" SA, în proces de lichidare, Țurcan Iulian, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 6 august 2025, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de lichidatorul BC „Banca Socială" SA, în proces de lichidare, Țurcan Iulian și cererea de alăturare Amco-Asset Management Company SPA împotriva lui Milaș Alexandr și Stoica Igor, cu privire la atragerea la răspundere subsidiară,

a c o n s t a t a t:

În procedura Judecătoriei Chișinău, sediul Central se află cauza de insolvabilitate intentată față de SRL „Șalim&Co".

La 9 aprilie 2019 lichidatorul BC „Banca Socială" SA, în proces de lichidare, Țurcan Iulian, s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva lui Milaș Alexandr și Stoica Igor, cu privire la atragerea la răspundere subsidiară.

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamanta a invocat că, în cadrul procesului de insolvabilitate intentat față de SRL „Șalim&Co", lichidatorul a constatat insuficiența masei debitoare pentru satisfacerea integrală a creanțelor creditorilor. A menționat că valoarea creanțelor validate și nestinse ale BC „Banca Socială" SA (în proces de lichidare) constituie 9 097 058,90 lei.

A indicat că Milaș Alexandr deținea funcția de administrator al societății debitoare, iar Stoica Igor avea calitatea de asociat unic și contabil al acesteia la data intentării procesului de insolvabilitate. Invocând prevederile art. 247, art. 248 alin. (1) lit. f), h) și i), coroborate cu art. 27 alin. (3) din Legea insolvabilității, reclamanta a solicitat atragerea pârâților la răspundere subsidiară și încasarea în mod solidar, în beneficiul masei debitoare, a sumei de 9 097 058,90 lei, reprezentând creanțele sale validate și nestinse. (Vol. I, f.d.3-6).

Ulterior, la 4 mai 2020, reclamanta a depus o cerere de concretizare a pretențiilor, prin care a solicitat încasarea în mod solidar de la Milaș Alexandr și Stoica Igor, în beneficiul masei debitoare a SRL „Șalim&Co", a tuturor creanțelor validate și nestinse în cadrul procesului de insolvabilitate, în sumă totală de 37 083 206,17 lei. (Vol. I, f.d.134-137).

La 22 mai 2020, creditorul AMCO-ASSET MANAGEMENT COMPANY S.P.A. a depus cerere de alăturare la acțiunea înaintată de BC „Banca Socială” S.A. (în proces de lichidare), solicitând, de asemenea, atragerea la răspundere subsidiară a lui Milaș Alexandr și Stoica Igor, cu încasarea solidară de la aceștia, în beneficiul masei debitoare, a creanțelor validate și nestinse în sumă de 37 083 206,17 lei. (Vol. I, f.d.149).

Poziția instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 6 august 2025, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de BC „Banca Socială” SA, în proces de lichidare, către Milaș Alexandr și Stoica Igor cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului insolvabil SRL „Șalim&Co” și cererea depusă de coreclamantul Amco-Asset Management Company SPA privind alăturarea la cererea de chemare în judecată.

Solicitarea recurentului/apelantului:

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 20 august 2025 lichidatorul BC „Banca Socială” SA, în proces de lichidare, Țurcan Iulian a depus cerere de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 6 august 2025.

Ulterior, la 7 octombrie 2025, lichidatorul BC „Banca Socială” SA, în proces de lichidare, Țurcan Iulian, a depus cerere de apel motivată.

Argumentele părților:

În motivarea cererii de apel, apelanta BC „Banca Socială” SA (în proces de lichidare) a invocat că hotărârea primei instanțe este neîntemeiată, întrucât starea de insolvabilitate a SRL „Șalim&Co” a fost determinată de administrarea defectuoasă a societății de către administratorul Milaș Alexandr și asociatul unic Stoica Igor. A susținut că lipsa unor măsuri corespunzătoare pentru redresarea situației financiare, adoptarea unor decizii nejustificate și gestionarea imprudentă a patrimoniului au condus la diminuarea activelor societății și agravarea stării de insolvabilitate.

A indicat că persoanele vizate au acționat contrar intereselor societății și ale creditorilor, inclusiv prin înstrăinarea bunurilor gajate în favoarea BC „Banca Socială” SA, fără acordul acesteia, fapt care a prejudiciat interesele patrimoniale ale băncii. Consecvent, a menționat că Milaș Alexandr și Stoica Igor au omis să informeze administratorul insolvabilității și creditorul despre existența și locul aflării bunurilor constituite în garanție potrivit contractului de gaj ***** din 21 februarie 2012, împiedicând astfel identificarea acestora și valorificarea lor în vederea satisfacerii creanțelor. A precizat că, potrivit clauzelor contractuale, debitorul gajist avea obligația de a asigura integritatea bunurilor gajate și de a nu admite diminuarea valorii acestora.

Totodată, apelanta a susținut că sunt întrunite condițiile atragerii la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere, invocând prevederile art. 14 alin. (3), art. 27 alin. (3) și (4) și art. 248 alin. (1) lit. a), c), f) și i) din Legea insolvabilității nr. 149/2012, precum și dispozițiile Codului civil referitoare la buna-credință și repararea prejudiciului. A menționat că acțiunile și omisiunile persoanelor responsabile au determinat acumularea unor datorii de 9

097 058,90 lei față de BC „Banca Socială” SA și de aproximativ 28 000 000 lei față de ceilalți creditori, conform tabelului definitiv al creanțelor, susținând existența unei legături cauzale între conduita organelor de conducere și insolvabilitatea societății.

Subsecvent, a invocat că prima instanță nu a examinat complet circumstanțele relevante ale cauzei, în special existența unui dosar penal aflat pe rolul Judecătoriei Chișinău, inițiat la sesizarea băncii în legătură cu pretinsa înstrăinare ilegală a bunurilor gajate, în care Milaș Alexandr și Stoica Igor au calitatea de inculpați. A considerat că omisiunea aprecierii acestei circumstanțe, precum și a conduitei culpabile imputate organelor de conducere și a prejudiciului cauzat creditorilor, a condus la adoptarea unei hotărâri neîntemeiate.

În consecință, apelanta a solicitat admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Central, din 6 august 2025 și pronunțarea unei noi decizii de admitere a acțiunii, cu atragerea la răspundere patrimonială subsidiară a lui Milaș Alexandr și Stoica Igor și încasarea de la aceștia, în beneficiul masei debitoare a SRL „Șalim&Co”, a creanțelor validate și nestinse în sumă de 37 083 206,17 lei.

La 5 februarie 2026, avocatul Ala Grigoraș, în interesele intimatului Milaș Alexandr, a depus referință la cererea de apel, prin care a solicitat respingerea acesteia și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea referinței, a invocat că cererea de apel este neîntemeiată și lipsită de suport probator, întrucât apelanta nu a demonstrat existența unor acțiuni ilicite imputabile lui Milaș Alexandr și Stoica Igor, care ar fi determinat insolvabilitatea SRL „Șalim&Co”. A menționat că afirmațiile privind administrarea defectuoasă a societății, utilizarea bunurilor în interes personal și diminuarea patrimoniului nu sunt susținute prin probe concrete, nefiind întrunite condițiile răspunderii subsidiare prevăzute de art. 248 din Legea insolvabilității.

Consecvent, a susținut că acțiunea a fost înaintată de un reclamant necorespunzător, contrar art. 248 alin. (3) din Legea insolvabilității, întrucât BC „Banca Socială” SA nu avea calitatea de Comitet al creditorilor. Totodată, a invocat depășirea termenului de prescripție prevăzut de art. 248 alin. (5) din aceeași lege, având în vedere că procedura de insolvabilitate a fost intentată la 16 noiembrie 2015, iar acțiunea a fost depusă la 8 aprilie 2019. A precizat că, prin hotărârea Adunării creditorilor din 28 mai 2018, menținută în vigoare în urma examinării judiciare, s-a decis neatragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului.

Subsecvent, a indicat că Milaș Alexandr exercita formal funcția de administrator, gestionarea efectivă a societății și a operațiunilor financiare fiind realizată de Igor Burdenciuc. A menționat că mijloacele financiare obținute prin contractul de credit încheiat cu BC „Banca Socială” SA au fost transferate către SRL „Transfiber Grup” în baza unui contract de furnizare a mărfurilor, fără ca Milaș Alexandr să beneficieze personal de acestea. A susținut că operațiunile financiare ulterioare au implicat mai multe societăți comerciale, iar banca nu a verificat destinația efectivă a creditului.

Totodată, a contestat afirmațiile apelantei privind ascunderea bunurilor gajate și neinformarea lichidatorului, invocând că Milaș Alexandr a colaborat cu administratorul

insolvabilității și a prezentat documentele solicitate. A precizat că existența unui proces penal privind pretinsa înstrăinare a bunurilor gajate nu constituie, prin ea însăși, temei pentru atragerea la răspundere subsidiară, în condițiile în care vinovăția persoanelor vizate nu a fost stabilită.

În concluzie, a susținut că apelanta nu a demonstrat existența faptei ilicite, a vinovăției și a raportului de cauzalitate dintre conduita imputată intimatului și insolvabilitatea societății, considerând că prima instanță a respins justificat acțiunea înaintată.

La 8 februarie 2026, intimatul Stoica Igor a depus referință la cererea de apel, prin care a solicitat respingerea acesteia și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea referinței, a invocat că apelul este neîntemeiat, întrucât nu au fost demonstrate condițiile atragerii sale la răspundere subsidiară, prevăzute de art. 247 și 248 din Legea insolvabilității. A indicat că nu a exercitat funcția de administrator al SRL „Șalim&Co", dobândind doar calitatea de asociat la 15 februarie 2012, cu înregistrarea modificărilor în Registrul de stat la 13 martie 2012. A subliniat că operațiunile financiare care au generat datoriile societății, inclusiv contractarea creditului bancar în anul 2009, au avut loc anterior dobândirii acestei calități, fără a exista probe privind implicarea sa în administrarea efectivă a societății sau săvârșirea unor fapte ilicite care ar fi cauzat insolvabilitatea.

Consecvent, a menționat că mijloacele financiare obținute de la BC „Banca Socială" SA au fost transferate către SRL „Transfiber Grup" în baza unui contract de furnizare a mărfurilor, obligații care nu au fost executate. A susținut că banca a cunoscut destinația reală a mijloacelor financiare și nu a verificat utilizarea creditului, contribuind astfel la apariția dificultăților financiare ale debitorului. Totodată, a contestat acuzațiile privind înstrăinarea neautorizată a bunurilor gajate și neinformarea lichidatorului, precizând că nu deținea atribuții de administrare a patrimoniului societății, iar existența unui proces penal aflat în curs de examinare nu demonstrează vinovăția sa.

Subsecvent, a invocat că acțiunea a fost înaintată de un reclamant necorespunzător, contrar art. 248 alin. (3) din Legea insolvabilității, precum și cu depășirea termenului de prescripție prevăzut de alin. (5) al aceluiași articol. A precizat că, prin hotărârea Adunării creditorilor din 28 mai 2018, menținută în vigoare prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2020, s-a decis neatragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere, apreciind că acțiunea promovată de bancă contravine acestei hotărâri și principiilor bunei-credințe și egalității creditorilor.

În concluzie, a susținut că apelanta nu a demonstrat existența unei fapte ilicite imputabile lui Stoica Igor, a vinovăției și a legăturii de cauzalitate dintre conduita acestuia și insolvabilitatea societății. A considerat că simpla existență a creanțelor validate și insuficiența masei debitoare nu justifică atragerea automată la răspundere subsidiară, motiv pentru care a solicitat respingerea apelului și menținerea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Central, din 6 august 2025.

Ulterior, la 30 iunie 2026, intimatul Stoica Igor a depus referință suplimentară la cererea de apel.

În susținerea poziției sale, a invocat că, prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 10 iunie 2026, pronunțată în cauza penală nr. *****, Stoica Igor și Milaș Alexandr au fost achitați de învinuirea privind săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. ***** din Codul penal, din motivul lipsei elementelor constitutive ale infracțiunii. A menționat că respectiva cauză penală a vizat pretinsa înstrăinare și tăinuire a bunurilor sechestrate ale SRL „Șalim&Co", circumstanțe invocate de BC „Banca Socială" SA și în susținerea acțiunii privind atragerea la răspundere subsidiară.

Consecvent, a indicat că instanța penală a constatat deficiențe în identificarea și individualizarea bunurilor indicate în procesul-verbal de sechestru din 12 august 2014, precum și lipsa unor probe concludente privind înstrăinarea sau tăinuirea acestora de către persoanele vizate. Totodată, a menționat că raportul de expertiză judiciară din 6 septembrie 2024 a evidențiat modificări ulterioare ale procesului-verbal de sechestru, iar valoarea bunurilor reflectată în evidența contabilă a societății era considerabil inferioară celei indicate în actul de sechestru. A susținut că aceste împrejurări infirmă acuzațiile privind ascunderea sau deturnarea patrimoniului debitorului.

Subsecvent, a reiterat că nu a exercitat funcția de administrator al SRL „Șalim&Co", dobândind calitatea de asociat ulterior contractării creditului bancar și efectuării operațiunilor financiare care au generat dificultățile economice ale societății. A precizat că apelanta nu a demonstrat folosirea bunurilor în interes personal, existența unor acțiuni ilicite imputabile acestuia și legătura de cauzalitate dintre conduita sa și apariția stării de insolvabilitate, condiții necesare pentru aplicarea art. 248 din Legea insolvabilității.

În concluzie, a solicitat anexarea la materialele cauzei a sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 10 iunie 2026 și aprecierea acesteia în contextul probatoriului administrat, inclusiv sub aspectul efectelor prevăzute de art. 123 din Codul de procedură civilă, în cazul în care sentința a devenit definitivă. Totodată, a solicitat respingerea apelului declarat de BC „Banca Socială" SA și menținerea hotărârii primei instanțe.

Aprecierea instanței de recurs:

Examinând materialele dosarului, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe prin prisma motivelor de apel, Colegiul judiciar constată că apelul este întemeiat și urmează a fi admis, cu casarea hotărârii primei instanțe și trimiterea cauzei la rejudecare în prima instanță, reieșind din considerentele ce succed.

Potrivit art. 356 din Codul de procedură civilă, cererea de declarare a insolvabilității se judecă în instanță conform normelor generale din prezentul cod, cu excepțiile și completările stabilite de legislația insolvabilității.

Conform art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolvabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

În conformitate cu art. 373 alin. (1)-(6) din Codul de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea

legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanța de apel se pronunță în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanță. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situație mai dificilă decât aceea din hotărârea atacată cu apel, cu excepția cazurilor când consimte și când hotărârea este atacată și de alți participanți la proces.

Potrivit art. 385 lit. d) din Codul de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept: d) să admită apelul, să caseze integral hotărârea primei instanțe și să trimită cauza spre rejudecare în primă instanță doar în cazul în care s-au încălcat temeiurile prevăzute la art. 388 alin. (1) lit. d) și i). La solicitarea participanților la proces, instanța de apel poate trimite cauza spre rejudecare în prima instanță doar o singură dată, în cazul prevăzut la art. 388 alin. (1) lit. b);

Conform prevederilor art. 388 alin. (1) din Codul de procedură civilă, hotărârea primei instanțe urmează a fi casată, independent de argumentele cererii de apel, dacă: a) cauza a fost judecată de un complet de judecată compus ilegal; b) cauza a fost judecată de instanță în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile cu privire la limba procesului; d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane neantrenate în proces; f) hotărârea nu este semnată de judecător sau de cineva din judecători ori hotărârea este semnată nu de acel judecător sau de acei judecători care sânt menționați în hotărâre; g) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; h) în dosar lipsește procesul-verbal privind efectuarea unui act procedural; i) cauza a fost examinată cu încălcarea competenței jurisdicționale. Iar potrivit alin. (2) al aceluiași articol, săvârșirea altor încălcări decât cele consemnate la alin. (1) constituie temeiul casării hotărârii numai dacă ele au dus sau au putut duce la soluționarea eronată a cauzei.

Din materialele cauzei rezultă că, prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2015, a fost intentat procesul de insolvabilitate față de SRL „Șalim&Co”, fiind desemnat în calitate de administrator al insolvabilității Cuprianov Iurii.

În cadrul procedurii de insolvabilitate, BC „Banca Socială” SA (în proces de lichidare) a fost validată în calitate de creditor al societății debitoare, cu o creanță în sumă de 9 097 058,90 lei, rămasă nestinsă ca urmare a insuficienței masei debitoare.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central, din 26 februarie 2019, BC „Banca Socială” SA (în proces de lichidare) a fost autorizată să înainteze cerere de chemare în judecată privind atragerea la răspundere subsidiară a persoanelor cărora le-ar fi imputabilă apariția stării de insolvabilitate a SRL „Șalim&Co” (Vol. I, f.d.16-18).

În consecință, la 9 aprilie 2019, creditorul a înaintat acțiune împotriva lui Milaș Alexandr și Stoica Igor, solicitând atragerea acestora la răspundere subsidiară și încasarea în

mod solidar, în beneficiul masei debitoare, a creanței validate și nestinse în sumă de 9 097 058,90 lei, invocând administrarea defectuoasă a societății, neîndeplinirea obligațiilor legale și diminuarea patrimoniului debitorului.

Ulterior, prin cererea de concretizare a pretențiilor din 4 mai 2020, reclamanta a solicitat încasarea în mod solidar de la pârâți a tuturor creanțelor validate și nestinse în cadrul procesului de insolvabilitate, în sumă de 37 083 206,17 lei. La 22 mai 2020, creditorul Amco-Asset Management Company SPA s-a alăturat acțiunii, solicitând, de asemenea, atragerea la răspundere subsidiară a lui Milaș Alexandr și Stoica Igor și încasarea solidară a sumei respective.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 6 august 2025, cererea de chemare în judecată înaintată de BC „Banca Socială" SA (în proces de lichidare), precum și cererea de alăturare depusă de Amco-Asset Management Company SPA, au fost respinse ca neîntemeiate.

Pentru a pronunța această soluție, prima instanță a reținut că nu au fost demonstrate condițiile generale și speciale ale răspunderii subsidiare, prevăzute de art. 247 și 248 din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012 (*în continuare Legea insolvabilității nr. 149/2012*), în special existența unor fapte ilicite imputabile pârâților, a vinovăției și a legăturii de cauzalitate dintre conduita acestora și starea de insolvabilitate a societății.

Totodată, instanța de fond a constatat că Milaș Alexandr deținea funcția de administrator al SRL „Șalim&Co", în timp ce Stoica Igor avea calitatea de asociat unic, fără a fi demonstrată exercitarea de către acesta a funcției de contabil-șef. De asemenea, a considerat că nu sunt întrunite condițiile atragerii la răspundere subsidiară pentru nedepunerea în termen a cererii introductive, neprezentarea informațiilor privind patrimoniul societății sau folosirea bunurilor și creditelor debitorului în interes personal.

Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii contestate, prin prisma motivelor de apel și a circumstanțelor relevante ale cauzei, Colegiul judiciar constată că prima instanță nu a elucidat în mod corespunzător situația de fapt, iar concluziile formulate nu rezultă dintr-o apreciere completă și coroborată a probatoriului administrat.

Potrivit art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale, dacă legea nu dispune altfel. Conform alin. (3) al aceluiași articol, circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei sunt determinate de instanța judecătorească, pornind de la pretențiile și obiecțiile participanților la proces, precum și de la normele de drept material și procedural aplicabile.

În conformitate cu art. 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima sa convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar, în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Potrivit art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată, iar conform art. 240 alin. (1) din același cod, instanța apreciază probele,

determină circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, caracterul raportului juridic dintre părți și legea aplicabilă.

Totodată, art. 5 alin. (3) din Legea insolvabilității nr. 149/2012 stabilește că instanța pe al cărei rol se află cauza de insolvabilitate examinează din oficiu toate circumstanțele relevante cauzei.

Din interpretarea coroborată a acestor dispoziții rezultă că instanța de insolvabilitate are obligația de a identifica împrejurările relevante pentru soluționarea pretențiilor formulate, de a verifica probele administrate în raport cu condițiile normelor de drept material incidente și de a expune considerentele care justifică admiterea sau respingerea acțiunii.

În materia răspunderii subsidiare, art. 247 alin. (1) din Legea insolvabilității nr. 149/2012 stabilește categoriile persoanelor care pot avea calitatea de membri ai organelor de conducere ale debitorului, iar alin. (2) reglementează perioada relevantă pentru angajarea răspunderii acestora.

Potrivit art. 248 alin. (1) din aceeași lege, în redacția aplicabilă faptelor imputate, instanța de insolvabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvabil să fie suportate de membrii organelor sale de conducere și/sau de supraveghere, precum și de alte persoane care au cauzat insolvabilitatea debitorului prin săvârșirea faptelor prevăzute expres de lege.

Prin urmare, răspunderea subsidiară constituie o formă specială de răspundere patrimonială, a cărei angajare presupune identificarea unei conduite imputabile persoanei chemate la răspundere, încadrarea acesteia într-unul dintre temeiurile prevăzute de lege și stabilirea raportului de cauzalitate dintre conduita respectivă și consecințele juridice relevante, ținând seama de particularitățile fiecărui temei de răspundere.

Colegiul judiciar consideră că prima instanță a reținut corect, ca principiu, faptul că simpla deținere a funcției de administrator sau existența unor creanțe validate și nestinse nu determină automat obligația membrilor organelor de conducere de a suporta datoriile societății. Cu toate acestea, examinarea condițiilor răspunderii subsidiare nu putea fi limitată la verificarea calității formale a persoanelor chemate în judecată și la constatarea insuficienței probatoriului, fără cercetarea efectivă a împrejurărilor care au determinat apariția sau agravarea stării de insolvabilitate.

Astfel, din hotărârea contestată rezultă că, prima instanță a stabilit calitatea lui Milaș Alexandr de administrator al SRL „Șalim&Co”, precum și faptul că Stoica Igor a devenit asociat unic al societății în baza contractului de vânzare-cumpărare a cotelor de participare din 15 februarie 2012, modificările fiind înregistrate în Registrul de stat al persoanelor juridice la 13 martie 2012.

Totuși, concluzia privind lipsa calității lui Stoica Igor de membru al organelor de conducere, întemeiată pe faptul că acesta nu exercita funcția de administrator statutar și că nu a fost demonstrată exercitarea funcției de contabil-șef, nu epuizează examinarea condițiilor răspunderii sale.

Or, art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilității nr. 149/2012 nu limitează categoria persoanelor pasibile de răspundere subsidiară exclusiv la membrii organelor de conducere indicate în art. 247, fiind posibilă examinarea conduitei altor persoane care au cauzat insolvabilitatea debitorului prin faptele prevăzute de lege.

În consecință, prima instanță urma să stabilească dacă Stoica Igor, independent de calitatea sa formală de asociat unic, a exercitat efectiv atribuții de administrare, conducere ori control asupra activității societății, a participat la adoptarea deciziilor economice sau la gestionarea patrimoniului acesteia și dacă eventualele acțiuni ori omisiuni concrete ale sale pot fi încadrate în temeiurile răspunderii subsidiare.

În același context, susținerea potrivit căreia Milaș Alexandr exercita doar formal funcția de administrator, gestionarea efectivă a activității societății și a operațiunilor financiare fiind realizată de Igor Burdenciuc, necesita o verificare distinctă. Eventuala implicare a altei persoane în conducerea efectivă a societății nu înlătură, prin ea însăși, obligațiile legale ale administratorului statutar. În egală măsură, simpla deținere a funcției de administrator nu permite prezumarea săvârșirii faptelor prevăzute de art. 248 din Legea insolvabilității nr. 149/2012.

Prin urmare, pentru determinarea persoanelor responsabile, instanța urma să cerceteze atât statutul juridic al pârâților, cât și atribuțiile exercitate în fapt, deciziile la care au participat, operațiunile patrimoniale efectuate și consecințele acestora asupra activității societății.

O altă împrejurare relevantă privește raporturile contractuale stabilite între SRL „Șalim&Co” și BC „Banca Socială” SA, în special încheierea contractului de credit nr. ***** din 12 decembrie 2009 și utilizarea mijloacelor financiare acordate în temeiul acestuia.

Din înscrisurile examinate rezultă că, societatea debitoare a contractat un credit destinat procurării de mărfuri, iar mijloacele financiare obținute au fost transferate către SRL „Transfiber Grup”, în baza unui contract de furnizare. Totodată, au fost invocate operațiuni financiare ulterioare efectuate între SRL „Transfiber Grup”, SRL „TSD-TUR” și SRL „Citadelacons”, precum și neexecutarea obligațiilor de livrare a mărfurilor către SRL „Șalim&Co”. Aceste împrejurări necesitau examinarea documentelor contractuale, a extraselor bancare, a evidențelor contabile și a raporturilor juridice dintre societățile implicate, pentru a determina destinația efectivă a mijloacelor financiare și consecințele operațiunilor respective asupra patrimoniului debitorului.

Dealtfel, simplul fapt că mijloacele financiare au fost transferate în baza unor contracte comerciale nu demonstrează, prin el însuși, utilizarea acestora în interes personal, însă nici existența formală a unor asemenea contracte nu exclude verificarea realității operațiunilor economice și a eventualelor consecințe prejudiciabile asupra patrimoniului societății.

În acest sens, prima instanță urma să stabilească dacă operațiunile respective au avut o justificare economică reală, dacă mărfurile contractate au fost efectiv livrate, care a fost destinația sumelor transferate și în ce măsură conduita persoanelor chemate la răspundere a contribuit la diminuarea activelor sau la agravarea situației financiare a debitorului.

Totodată, împrejurarea că Stoica Igor a dobândit calitatea de asociat unic ulterior contractării creditului bancar este relevantă pentru delimitarea temporală a conduitei ce i-ar putea fi imputată, însă nu exclude examinarea eventualelor acțiuni ori omisiuni săvârșite după dobândirea acestei calități. Prin urmare, operațiunile financiare realizate anterior anului 2012 trebuie diferențiate de deciziile și acțiunile întreprinse în perioada ulterioară, pentru a stabili contribuția efectivă a fiecărei persoane la apariția sau agravarea stării de insolvabilitate.

În aceeași ordine de idei, susținerea că instituția bancară ar fi cunoscut destinația reală a mijloacelor financiare și nu ar fi verificat utilizarea creditului nu constituie, prin sine însăși, un temei de exonerare de răspundere a persoanelor chemate în judecată. Eventualele deficiențe în activitatea creditorului bancar trebuie examinate distinct de conduita organelor de conducere ale societății debitoare, cu stabilirea contribuției fiecărei persoane la producerea consecințelor patrimoniale și a existenței raportului de cauzalitate necesar angajării răspunderii.

Subsecvent, Colegiul judiciar constată că o altă împrejurare invocată în susținerea acțiunii privește pretinsa înstrăinare sau ascundere a bunurilor constituite în garanție în temeiul contractului de gaj ***** din 21 februarie 2012, precum și necomunicarea informațiilor referitoare la existența și locul aflării acestora. În această privință, prima instanță urma să stabilească existența bunurilor, apartenența lor la patrimoniul societății debitoare, valoarea acestora, persoanele responsabile de păstrarea și administrarea lor, precum și împrejurările în care bunurile nu au mai putut fi identificate ori valorificate în cadrul procesului de insolvabilitate. Totodată, se impunea verificarea documentelor aferente constituirii și executării garanțiilor, a procesului-verbal de sechestru din 12 august 2014, a evidențelor contabile și a actelor întocmite de administratorul insolvabilității, în vederea stabilirii situației reale a patrimoniului debitorului.

În acest context, prezintă relevanță și sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 10 iunie 2026, pronunțată în cauza penală nr. *****, prin care Stoica Igor și Milaș Alexandr au fost achitați de învinuirea privind săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. ***** din Codul penal, din motivul lipsei elementelor constitutive ale infracțiunii. Din cuprinsul acestei sentințe rezultă că instanța a examinat circumstanțele referitoare la pretinsa înstrăinare și tăinuire a bunurilor sechestrate, constatând deficiențe privind identificarea și individualizarea acestora, precum și lipsa unor probe suficiente pentru stabilirea faptelor imputate inculpaților. Totodată, în cadrul cauzei penale a fost examinat raportul de expertiză judiciară nr. ***** din 6 septembrie 2024, care a evidențiat modificări ale înscrierilor din procesul-verbal de sechestru din 12 august 2014, fiind formulate rezerve asupra valorii probatorii a acestuia.

Colegiul judiciar subliniază că sentința penală a fost pronunțată ulterior adoptării hotărârii civile contestate, astfel încât lipsa examinării acesteia de către prima instanță nu constituie, prin ea însăși, o încălcare procedurală imputabilă instanței de fond. Cu toate acestea, întrucât înscrisul a fost prezentat în procedura de apel, relevanța acestuia trebuie apreciată în raport cu obiectul litigiului și cu efectele juridice pe care legea le atribuie hotărârilor judecătorești penale.

Potrivit art. 123 alin. (3) din Codul de procedură civilă, sentința pronunțată într-o cauză penală, rămasă irevocabilă, este obligatorie pentru instanța care examinează efectele juridice civile ale actelor persoanei împotriva căreia a fost pronunțată, în limitele stabilite de această normă.

Prin urmare, urmează a fi verificat caracterul irevocabil al sentinței din 10 iunie 2026 și determinate efectele juridice ale acesteia asupra împrejurărilor relevante pentru soluționarea litigiului civil. În același timp, soluția de achitare penală nu echivalează automat cu inexistența oricărei eventuale răspunderi civile subsidiare, întrucât răspunderea penală și răspunderea patrimonială reglementată de Legea insolvabilității au temeiuri juridice și condiții distincte.

În consecință, circumstanțele referitoare la bunurile gajate și sechestrate necesită o apreciere proprie în cadrul litigiului civil, ținând seama de probele relevante, de obiectul concret al pretențiilor formulate și de limitele eventualului efect obligatoriu al sentinței penale.

Referitor la temeiul de răspundere prevăzut de art. 248 alin. (1) lit. h) din Legea insolvabilității nr. 149/2012, Colegiul judiciar reține că prima instanță a acordat relevanță împrejurării că procesul de insolvabilitate a fost intentat în baza cererii introductive depuse de însuși debitorul. Totuși, faptul depunerii cererii introductive nu demonstrează automat respectarea termenului legal în care această obligație trebuia executată.

Potrivit art. 14 alin. (3) din Legea insolvabilității nr. 149/2012, debitorul este obligat să depună cererea introductivă în termenul stabilit de lege de la survenirea temeiurilor care determină această obligație, iar alin. (4) reglementează consecințele nerespectării acesteia.

Prin urmare, pentru examinarea temeiului de răspundere invocat, prima instanță urma să stabilească momentul apariției situației care obliga debitorul să solicite intentarea procesului de insolvabilitate, termenul legal de depunere a cererii și eventualele obligații apărute după expirarea acestuia. În absența stabilirii acestor împrejurări, simpla constatare că societatea a depus cererea introductivă nu permite formularea unei concluzii complete privind respectarea obligațiilor prevăzute de art. 14 din Legea insolvabilității nr. 149/2012.

Totodată, Colegiul judiciar constată că prima instanță nu a examinat distinct și suficient argumentele aferente art. 248 alin. (1) lit. f) din Legea insolvabilității nr. 149/2012, deși acest temei a fost invocat în cererea introductivă. Or, norma respectivă reglementează răspunderea pentru dispunerea continuării unei activități a debitorului care îl conduce în mod vădit la incapacitate de plată.

În vederea examinării acestui temei, instanța urma să cerceteze evoluția situației economico-financiare a societății, momentul apariției dificultăților financiare, deciziile privind continuarea activității economice și consecințele patrimoniale ale acestora. O asemenea analiză presupunea verificarea rapoartelor financiare, a bilanțurilor contabile, a obligațiilor acumulate față de creditori, a operațiunilor efectuate în perioada relevantă și a măsurilor întreprinse de persoanele responsabile pentru administrarea societății. În lipsa examinării acestor împrejurări, concluzia generală privind inexistența condițiilor răspunderii subsidiare nu poate fi considerată suficient fundamentată.

De asemenea, în privința art. 248 alin. (1) lit. i), coroborat cu art. 27 alin. (3) și (4) din Legea insolvabilității nr. 149/2012, prima instanță a considerat că necomunicarea informațiilor și documentelor solicitate nu putea determina apariția stării de insolvabilitate, întrucât obligațiile respective priveau perioada ulterioară inițierii procedurii.

Colegiul judiciar reține că o asemenea argumentare nu epuizează examinarea obligațiilor legale și a consecințelor eventualei încălcări a acestora.

Potrivit art. 27 alin. (3) din Legea insolvabilității nr. 149/2012, debitorul are obligația de a transmite administratorului provizoriu informațiile și documentele solicitate în legătură cu activitatea și patrimoniul său, iar alin. (4) reglementează consecințele juridice ale neprezentării acestora de către membrii organelor de conducere.

În consecință, se impunea verificarea solicitărilor formulate de administratorul provizoriu, a persoanelor cărora le revenea obligația de prezentare a informațiilor, a documentelor efectiv remise și a consecințelor eventualelor omisiuni asupra identificării și administrării patrimoniului societății debitoare. Totodată, instanța urma să delimiteze consecințele juridice prevăzute distinct de art. 27 alin. (4) și cele aferente temeiului de răspundere reglementat de art. 248 alin. (1) lit. i), ținând seama de condițiile proprii fiecărei dispoziții legale. Sub acest aspect, afirmația potrivit căreia pârâții au colaborat cu administratorul insolvabilității și au prezentat documentele solicitate necesita verificarea conținutului înscrisurilor relevante și aprecierea acestora în coroborare cu celelalte probe administrate.

În ceea ce privește concluzia primei instanțe referitoare la imposibilitatea încasării solidare a sumei pretinse, Colegiul judiciar constată că aceasta a fost întemeiată inclusiv pe prevederile art. 796 și 797 din Codul civil, potrivit cărora solidaritatea obligației presupune existența mai multor debitori și nu se prezumă, ci rezultă din lege sau din actul juridic.

Totuși, art. 248 alin. (4) din Legea insolvabilității nr. 149/2012 conține o reglementare specială referitoare la răspunderea solidară a persoanelor prevăzute la alin. (1), în condițiile expres stabilite de lege. Prin urmare, prima instanță nu putea exclude incidența solidarității exclusiv în baza regulilor generale ale Codului civil, fără examinarea condițiilor speciale reglementate de Legea insolvabilității. În egală măsură, existența mai multor persoane chemate la răspundere nu justifică automat încasarea solidară a întregului pasiv al debitorului, fiind necesară stabilirea faptelor imputabile fiecăreia și verificarea întrunirii condițiilor legale corespunzătoare.

În aceeași ordine de idei, cuantumul creanțelor validate și nestinse în sumă de 37 083 206,17 lei nu poate fi asimilat automat întinderii obligației patrimoniale a pârâților.

Potrivit art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilității nr. 149/2012, instanța poate dispune suportarea unei părți din datoriile debitorului insolvabil, în condițiile prevăzute de lege, iar art. 249 alin. (2) stabilește că sumele încasate în temeiul art. 248 intră în masa debitoare.

În consecință, prima instanță urma să verifice valoarea creanțelor validate și nestinse, gradul de acoperire a acestora din patrimoniul debitorului, precum și întinderea eventualei

răspunderi patrimoniale ce ar putea fi imputată fiecărui pârât, în raport cu faptele și consecințele patrimoniale stabilite.

Referitor la susținerile privind lipsa dreptului BC „Banca Socială” SA de a introduce acțiunea, Colegiul judiciar reține că, prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central, din 26 februarie 2019, creditorul a fost autorizat să înainteze cererea privind atragerea la răspundere subsidiară.

Astfel, simpla invocare a faptului că acțiunea nu a fost formulată de Comitetul creditorilor nu este suficientă pentru a înlătura efectele încheierii judecătorești de autorizare, fără examinarea statutului juridic al acesteia și a prevederilor art. 248 din Legea insolvabilității nr. 149/2012, în redacția aplicabilă la data introducerii acțiunii. Totodată, hotărârea Adunării creditorilor din 28 mai 2018, prin care s-a decis neatragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere, trebuie examinată în corelație cu încheierea de autorizare din 26 februarie 2019 și cu dispozițiile legale referitoare la titularii dreptului de a introduce acțiunea.

În aceeași ordine de idei, argumentul privind expirarea termenului de prescripție necesită verificarea distinctă a condițiilor prevăzute de art. 248 alin. (5) din Legea insolvabilității nr. 149/2012, în redacția aplicabilă acțiunii introduse în anul 2019.

În acest sens, urmează a fi stabilit momentul în care persoana considerată responsabilă pentru insolvabilitate a fost cunoscută sau trebuia să fie cunoscută, cu aplicarea regulilor temporale corespunzătoare și cu verificarea eventualelor cauze legale care influențează cursul prescripției.

Colegiul judiciar subliniază că modificările legislative ulterioare introducerii acțiunii nu pot fi aplicate automat raporturilor juridice anterioare, fiind necesară determinarea redacției legale incidente fiecărei chestiuni de drept material sau procedural.

Sintetizând considerentele expuse, Completul de judecată constată că prima instanță nu a elucidat în mod corespunzător circumstanțele relevante pentru examinarea acțiunii privind atragerea la răspundere subsidiară a lui Milaș Alexandr și Stoica Igor. Deficiențele constatate privesc stabilirea persoanelor care au exercitat efectiv atribuții de conducere, cercetarea operațiunilor economice și financiare ale societății debitoare, determinarea situației bunurilor constituite în garanție, examinarea distinctă a temeiurilor de răspundere invocate și aprecierea probelor în ansamblul și interconexiunea lor.

În aceste condiții, simpla constatare a insuficienței probatoriului nu putea substitui examinarea efectivă a înscrisurilor prezentate, a împrejurărilor invocate de participanți și a condițiilor legale corespunzătoare fiecărui temei de răspundere. Totodată, obligația părților de a proba circumstanțele pe care își întemeiază pretențiile și obiecțiile nu dispensează instanța de îndatorirea de a aprecia toate probele administrate și de a explica motivele pentru care acestea confirmă sau infirmă împrejurările relevante pentru soluționarea litigiului.

Potrivit art. 386 alin. (1) lit. a), b) și d) din Codul de procedură civilă, hotărârea primei instanțe se casează sau se modifică dacă circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei nu au fost constatate și elucidate pe deplin, circumstanțele considerate stabilite nu au fost

dovedite prin probe veridice și suficiente ori normele de drept material sau procedural au fost încălcate sau aplicate eronat. Iar conform art. 388 alin. (2) din Codul de procedură civilă, săvârșirea altor încălcări decât cele consemnate la alin. (1) constituie temeiul casării hotărârii numai dacă acestea au dus sau au putut duce la soluționarea eronată a cauzei.

Din conținutul normei rezultă că nu orice neregularitate procedurală justifică desființarea hotărârii judecătorești, ci doar încălcările care au influențat sau au fost susceptibile să influențeze soluția adoptată.

În speță, deficiențele constatate nu au un caracter exclusiv formal, întrucât privesc însăși stabilirea situației de fapt, identificarea persoanelor pasibile de răspundere subsidiară, individualizarea conduitei acestora și determinarea condițiilor legale de angajare a răspunderii.

Astfel, examinarea insuficientă a împrejurărilor privind administrarea societății, circuitul mijloacelor financiare, situația bunurilor gajate și sechestrate, precum și atribuțiile exercitate de fiecare pârât, a fost susceptibilă să influențeze concluzia privind existența sau inexistența temeiurilor răspunderii subsidiare. La fel, omisiunea examinării distincte a tuturor temeiurilor de drept relevante și aplicarea incompletă a dispozițiilor speciale privind răspunderea solidară au fost susceptibile să determine soluționarea eronată a litigiului.

Prin urmare, Colegiul judiciar constată existența unor încălcări de drept material și procedural relevante în sensul art. 386 alin. (1) și art. 388 alin. (2) din Codul de procedură civilă, care afectează legalitatea și temeinicia hotărârii contestate.

În ceea ce privește aspectele care necesită elucidare la rejudecarea cauzei, Completul de judecată consideră că instanța de fond urmează să acorde o atenție deosebită stabilirii persoanelor care au exercitat efectiv atribuțiile de administrare și control asupra activității SRL „Șalim&Co” în perioada relevantă pentru apariția și agravarea stării de insolvabilitate.

În acest sens, urmează a fi verificat dacă Milaș Alexandr a exercitat efectiv atribuțiile de administrator al societății sau dacă anumite funcții de conducere și gestionare a patrimoniului au fost îndeplinite de alte persoane, inclusiv de Stoica Igor ori de persoane care nu dețineau formal calitatea de administrator.

Subsecvent, instanța urmează să clarifice atribuțiile exercitate de Stoica Igor după dobândirea calității de asociat unic, în special dacă acesta a participat la adoptarea deciziilor privind activitatea economică, administrarea patrimoniului, contractarea și executarea obligațiilor financiare ori gestionarea documentației contabile.

Totodată, se impune verificarea persoanelor care au deținut efectiv documentele contabile și cele aferente activității economice, au avut acces la conturile bancare și la mijloacele de autorizare a operațiunilor financiare, au utilizat ștampila societății sau mijloacele de semnătură electronică, după caz, și au efectuat operațiuni juridice în numele acesteia.

În aceeași ordine de idei, instanța de fond urmează să stabilească persoanele care au exercitat controlul efectiv asupra activității societății, au dispus de bunurile acesteia și au participat la adoptarea deciziilor care ar fi putut influența situația patrimonială a debitorului.

Concomitent, necesită clarificare împrejurările referitoare la contractul de credit nr. ***** din 12 decembrie 2009, inclusiv cuantumul efectiv al mijloacelor financiare acordate,

destinația contractuală a acestora și traseul transferurilor efectuate ulterior între SRL „Șalim&Co”, SRL „Transfiber Grup”, SRL „TSD-TUR” și SRL „Citadelacons”.

În acest sens, urmează a fi examinate contractele comerciale, documentele de plată, extrasele bancare, actele de evidență contabilă și documentele care confirmă sau infirmă executarea obligațiilor de furnizare a mărfurilor, pentru a determina dacă operațiunile respective au avut un caracter economic real și care au fost consecințele lor asupra patrimoniului societății.

De asemenea, se impune verificarea împrejurărilor privind restituirea parțială a creditului, asumarea unor obligații de către SRL „Transfiber Grup”, precum și determinarea soldului rămas neachitat și a raportului acestuia cu creanțele validate în cadrul procesului de insolvabilitate.

Totodată, instanța de fond urmează să examineze circumstanțele referitoare la bunurile constituite în garanție potrivit contractului de gaj ***** din 21 februarie 2012, inclusiv existența acestora, apartenența la patrimoniul societății, valoarea și locul aflării lor, precum și persoanele responsabile de administrarea și păstrarea bunurilor.

În acest context, necesită verificare conținutul procesului-verbal de sechestru din 12 august 2014, concluziile raportului de expertiză judiciară din 6 septembrie 2024 și documentele contabile aferente bunurilor respective, inclusiv eventualele diferențe dintre valoarea bunurilor indicate în procesul-verbal și cea reflectată în evidențele societății.

De asemenea, urmează a fi clarificate împrejurările privind transmiterea informațiilor și documentelor administratorului provizoriu, existența unor solicitări concrete adresate persoanelor responsabile și modul în care acestea au fost executate. Sub acest aspect, prezintă relevanță explicațiile administratorului insolvabilității Cuprianov Iurii, actele întocmite de acesta în cadrul procedurii, precum și documentele prezentate de persoanele chemate la răspundere, care urmează a fi apreciate în coroborare cu celelalte mijloace de probă.

În aceeași ordine de idei, se impune examinarea situației economico-financiare a societății în perioada anterioară intentării procesului de insolvabilitate, cu stabilirea momentului apariției incapacității de plată, a evoluției obligațiilor față de creditori și a deciziilor de continuare a activității comerciale. În funcție de aceste constatări, urmează a fi verificat dacă persoanelor chemate la răspundere le pot fi imputate faptele prevăzute de art. 248 alin. (1) lit. f) și h) din Legea insolvabilității nr. 149/2012, ținând seama de condițiile proprii fiecărui temei legal.

Totodată, instanța urmează să examineze distinct eventualele fapte privind folosirea bunurilor sau creditelor debitorului în interes personal, deturnarea ori ascunderea activelor și alte acțiuni pretins prejudiciabile, în limitele cadrului factual și juridic al acțiunii și ale normelor aplicabile în timp. În mod corespunzător, trebuie delimitată răspunderea administratorului statutar de eventuala răspundere a asociatului unic sau a altor persoane care ar fi exercitat în fapt atribuții de conducere, fără a prezuma vinovăția exclusiv în baza funcției sau calității deținute.

Concomitent, necesită examinare efectele juridice ale încheierii din 26 februarie 2019 privind autorizarea introducerii acțiunii, ale hotărârii Adunării creditorilor din 28 mai 2018, precum și aplicarea normelor referitoare la prescripția dreptului la acțiune, în redacția incidentă raporturilor juridice litigioase.

De asemenea, instanța de fond urmează să verifice statutul procesual al creditorului Amco-Asset Management Company SPA, întinderea creanțelor validate și nestinse și eventualele consecințe juridice ale admiterii cererii de alăturare, în raport cu obiectul și limitele pretențiilor formulate. Aspectele menționate trebuie cercetate în ansamblu, prin raportare la dispozițiile art. 14, 27, 247, 248 și 249 din Legea insolvabilității, precum și la normele de drept civil și procesual civil incidente, cu respectarea principiilor contradictorialității, egalității participanților la proces și aprecierii probelor potrivit legii.

În context, Completul judiciar subliniază că aspectele indicate pentru verificare nu reprezintă o constatare anticipată a existenței unor fapte ilicite sau a răspunderii subsidiare a lui Milaș Alexandr și Stoica Igor, soluționarea acestor chestiuni urmând să rezulte exclusiv din aprecierea probelor administrate și aplicarea normelor legale corespunzătoare.

În altă ordine de idei, Colegiul judiciar apreciază că remedierea omisiunilor constatate nu poate fi realizată de instanța de apel prin administrarea nemijlocită a întregului probatoriu necesar, întrucât aceasta ar echivala cu substituirea instanței de fond în examinarea cauzei în primă jurisdicție. Or, deficiențele constatate nu se rezumă la neexaminarea unor înscrisuri izolate sau la omisiunea aprecierii unei anumite probe, ci privesc însăși stabilirea situației de fapt care constituie fundamentul juridic al pretențiilor deduse judecății.

În speță, pentru elucidarea circumstanțelor relevante este necesară o cercetare probatorie complexă, care presupune verificarea raporturilor juridice dintre mai multe societăți comerciale, examinarea operațiunilor financiare desfășurate pe parcursul unei perioade îndelungate, stabilirea situației reale a patrimoniului debitorului și determinarea atribuțiilor exercitate efectiv de persoanele chemate la răspundere. O asemenea cercetare depășește simpla completare punctuală a probatoriului și presupune examinarea unui ansamblu de împrejurări esențiale care nu au fost elucidate corespunzător de prima instanță, fiind necesară verificarea lor nemijlocită și aprecierea coroborată a tuturor mijloacelor de probă relevante.

Totodată, administrarea pentru prima dată în procedura de apel a întregului probatoriu necesar ar lipsi participanții de examinarea efectivă a acestor împrejurări în prima jurisdicție, iar controlul judiciar exercitat asupra hotărârii contestate s-ar transforma într-o cercetare inițială a fondului litigiului. Colegiul judiciar consideră că asemenea deficiențe sunt de natură să afecteze caracterul complet și efectiv al examinării cauzei, întrucât concluziile privind existența sau inexistența răspunderii subsidiare trebuie să rezulte din stabilirea circumstanțelor relevante, aprecierea nemijlocită a probelor și aplicarea corespunzătoare a dispozițiilor legale incidente.

La rejudecarea cauzei, instanța de fond urmează să examineze pretențiile formulate în limitele cadrului procesual stabilit, să verifice argumentele și obiecțiile participanților, să administreze probele necesare și să stabilească, în mod distinct, împrejurările relevante pentru

fiecare temei de răspundere invocat. În special, instanța urmează să individualizeze conduita fiecărui pârât, să determine perioada și atribuțiile în care au fost săvârșite pretinsele fapte ilicite, să verifice existența legăturii de cauzalitate dintre acestea și insolvabilitatea societății, precum și să stabilească, după caz, întinderea eventualei răspunderi patrimoniale.

Totodată, instanța de fond urmează să aprecieze probele administrate în conformitate cu prevederile art. 118 și 130 din Codul de procedură civilă, să examineze distinct condițiile fiecărui temei de răspundere prevăzut de Legea insolvabilității și să expună considerentele pentru care acceptă sau înlătură argumentele participanților la proces. În această ordine de idei, Completul judiciar reține că obligația instanței de a pronunța o hotărâre legală și întemeiată presupune nu doar indicarea normelor de drept aplicabile, ci și explicarea raportului dintre împrejurările de fapt stabilite, probele administrate și concluziile juridice adoptate.

În consecință, Colegiul judiciar constată că prima instanță a pronunțat hotărârea contestată fără elucidarea corespunzătoare a tuturor circumstanțelor relevante pentru soluționarea litigiului, iar deficiențele constatate au fost susceptibile să influențeze soluția adoptată, fiind incidente prevederile art. 386 alin. (1) și art. 388 alin. (2) din Codul de procedură civilă.

Reieșind din considerentele expuse, Completul judiciar conchide că apelul declarat de lichidatorul BC „Banca Socială” SA (în proces de lichidare), Țurcan Iulian, urmează a fi admis, casată integral hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 6 august 2025, cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată, în vederea examinării complete a circumstanțelor relevante ale cauzei și pronunțării unei hotărâri legale și întemeiate.

În conformitate cu prevederile articolelor 1 alin. (4), 104 din Legea insolvabilității nr. 149/2012 și articolelor 385 lit. d), 389-390 din Codul de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ al Curții de Apel Centru,

d e c i d e:

Se admite cererea de apel depusă de lichidatorul BC „Banca Socială” SA, în proces de lichidare, Țurcan Iulian.

Se casează hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 6 august 2025, cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceiași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele completului Sîrbu Victoria

Judecătorii Bagrin Lucia

Cașcaval Andrei

Copia corespunde originalului / judecător/